филателистички гласник

година VI
децембар
2018

часопис за теорију и праксу филателије
e-mail: filatelisticki.glasnik@gmail.com
цена: 250 динара

25

САДРЖАЈ

Уводник 3

Документи шест Тителских граничарских пешадијских чета – Душко Јакић и Војислав Беговић..... 7

У сусрет 150 годишњици „Миланчића“: Редовне и новинске марке, издање из 1869. - Прво штампање -Миодраг Р. Вуковић 24

Српски поштански документи и немачка тајна служба током Првог светског рата – др Херман Диц 27

Нови осврт на „Жалобно издање“ [3] – Дамир Новаковић 30

Кинско привремено издање - оригинални и фалсификовани претисци – Зоран Р. Бошковић 37

Редовне марке „Грб Републике Србије“ 20 дин – Владимир Милић 43

Филателистичка колектанеа [8] 45

Српске редовне марке 2006-2018 – Владимир Милић 49

Преглед издања српских персонализованих поштанских марака у 2018.. 56

Преглед издања Поште „Србија“ септембар 2018 - новембар 2018 58

Мотиви редовних марака у 2019. 60

План издавања пригодних марака у 2019. 61

Изложба у ПТТ музеју 62

ФИЛАТЕЛИСТИЧКИ ГЛАСНИК

Часопис за теорију и праксу филателије

Ставови објављени у текстовима појединих аутора нису нужно и ставови редакције, тако да не сносимо одговорност за евентуалну штету насталу њиховим објављивањем.

Право коришћења: Чланци објављени у „Филателистичком гласнику" могу се даље објављивати искључиво уз сагласност аутора. Делови чланака могу се објављивати уз обавезно навођење потпуне референце и уз поштовање ауторских права аутора и издавача.

Излази четири пута годишње:
20. март, 20. јун, 20. септембар и **20. децембар**

Издавач и одговорни уредник: **Владимир Милић**

Сарадници: **Миодраг Р. Вуковић, Војислав Беговић, Душко Јакић, Дамир Новаковић Зоран Бошковић, Угљеша Стефановић и Светислав Д. Јелић**

Дизајн и графичка обрада: **Владимир Милић**

e-mail: **filatelisticki.glasnik@gmail.com**

Штампарија: **Instant system, Црнотравска бб, Београд**

На задњој корици:
Оригинална скултура "Велика Србија"
вајара Ђорђа Јовановића

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
656.835.91.(497.11)
ФИЛАТЕЛИСТИЧКИ гласник : часопис за теорију и праксу филателије / одговорни уредник Владимир Милић. – Год. 6, бр. 25 (децембар 2018)- . – Београд : Владимир Милић, 2013-. -21 cm
Тромесечно
ISSN 2334-7147 = Филателистички гласник (Београд. 2013)
COBISS.SR-ID 196133132

Journal Philately Theory and Practice

Articles in this issue of "Filatelisticki glasnik" do not necessarily reflect the opinion of the Editorial

Articles in this journal, unless otherwise stated, may be reproduced with authors permission only.

Published four times a year:
20th March, 20th June, 20th September and 20th December

Publisher and Editor: **Vladimir Milic**

Contributors: **Miodrag R. Vukovic, Vojislav Begovic, Dusko Jakic, Damir Novakovic, Zoran Boskovic, Ugljesa Stefanovic and Svetislav D. Jelic**

Design: **Vladimir Milic**

e-mail: **filatelisticki.glasnik@gmail.com**

Printed by: **Instant system, Belgrade**

Price: **7 EUR + postage**

Image on the back cover:
Original sculptures "Velika Srbija" sculptor Djordje Jovanovic

ISSN 2334-7147

УВОДНИК

Завршетак Великог рата филателистички је обележен изложбом у Верони. Под покровитељством и уз признавање FEPA, AIJP, AEP, USFI (Association of the Italian Philatelic Journalists), Федерација италијанских филателистичких друштава) организовала је Међународну такмичарску изложбу филателије Italia 2018, која је имала два догађаја: први, изложбу филателистичке литературе и дигиталног издаваштва и други, изложбу поштанске историје, традиционалне филателије, поштанских целина, тематске филателије и максимафилије посвећену Великом рату. Занимале су нас одлуке жирија. Издвојили смо неколико:

Grand Prix of the International (96 поена) понела је књига Брајана Тротера *Јужноафричка пошта / путеви, тарифе и прописи 1806-1916*, коју је представио RPSL (Royal Philatelic Society London), док је књига Француза Ги Гутоа *Дезинфекција поште у Француској и окупираним територијама* најбоља у изложбеној класи 1 (95 поена).

Изложак, у класи поштанске историје, др Едварда Бареироса *Португал у првом светском рату* освојио је Gran Prix of the Great War International Exhibition.

У какофонији наслова видљиво је потпуно несналажење жирија. Џаба позивање на GREX, SREX и IREX, када резултати суђења у најмању руку делују као чиста персифлажа. Ови документи створени да омогуће примену јединствених критеријума, како би се што је могуће објективније вредновао изложак филателије и литературе, у пракси се произвољно примењују или једноставно игноришу. Да ли је и филателија дотакла благодети (нео)либералне културе (која није за свакога)? Не треба бити наиван и не треба ништа да очекујемо и да нас чуди, па ни тотална непредвидивост жирирања (или неконсеквента примена поменутих докумената) и као последица тога невероватне одлуке. Тако је књига *Српска војна пошта у егзилу 1916-1918*, која је у стручним круговима оцењена као подухват филателистичког издаваштва, оцењена са 82 поена, а

Зборник радова Међународног симпозијума поводом 100 година издања "Веригара" са невероватних 90 поена?!

Поводом стогодишњице победе савезника у Првом светском рату, међу експонатима изложбе у Паризу испред Палате инвалида, изложена је парна локомотива *Костолац* допремљена из Железничког музеја у Пожеги. У броју 20 Филателистичког гласника објавили смо аутентичну фотографију локомотиве Костолац-Пешо Бурдон. Локомотива се користила на пругама Солунског фронта, испод Кајмакчалана, за снабдевање српске војске. Сјајан сиже за поштанску марку са представом овог историјског артефакта под стубовима Палате инвалида.

И још један догађај као сиже за могућу поштанску марку: споменик борби, страдању и победи Србије у Првом светском рату. Тема: споменичка култура.

Најављен под изворним именом скулптуре Ђорђа Јовановића *Велика Србија* споменик у Ужицу ће се ипак звати *Победница*. Тако се догодило да реплика уметничког дела не носи име оригинала. Када је извајана, пре једног века, скулптура је представљала знамен победи у балканским ратовима и Великом рату симболишући величину Србије кроз њене победе у ратовима од 1912. до 1918. године. Урађена је по наруџбини Удружења почасних конзула Краљевине Србије,

Ђорђе Јовановић је извајао скулптуру, која се у неким каталозима назива Велика Србија, а у неким само Србија. Скулптура приказује младу жену с ловоровим венцем победнице на глави како у левој руци држи заставу Србије, а у десној круну, док јој је уз скуте леве ноге двоглави орао. Треба разликовати скулптуру од споменика, кажу они који су дали последњу реч у овом случају. Наш допринос је репродукција изворног дела на четвртој корици Гласника.

На конгресу FIP у Бангкоку (2 децембра 2018.) Берни Бестон (Bernie Beston) из Аустралије изабран је за новог председника FIP. Представник Азијске федерације FIAP изабран је у борд FIP. Пракоб Чиракити са Тајланда изабран је на место подпредседника, а

Ричард Тан из Сингапура за директора FIP. Одржавање полугодишње сесије поклопило се са Светском изложбом на Тајланду, 28. нов – 3. дец. 2018. У Бангкоку смо имали члана жирија из Србије. Из Бангкока и вест, да је међу пет кандидата – приправника за нове чланове жирија (FIP Apprentice jury) српски кандидат Никола Кољa ЉУБИЧИЋ успешно положио испит и именован за FIP судију за подручје Поштанске целине (Postal Stationery). Тако смо добили још једног међународног судију (Србија сада има три ФИП квалификоване судије). Изложба је прошла без излагача из Србије.

Уредник

Ветар у леђа националним савезима

Посета потпредседника ФИП-а Бернарда Бестона Будимпешти

У току посете MABEOSZ-у (Мађарски савез филателистичких друштава) и XXII међународног сусрета филателиста и нумизматичара у Будимпешти, одржан је неформални разговор између Бернарда Бестона, потпредседника FIP-а и др Левеи Ђерђа и Сич Кароља из мађарског филателистичког научног друштва. Господин Бестон је навео, да се сваки савез у било које време може обратити FIP-у за материјалну подршку, по питању организације мултилатералних филателистичких изложби, и напоменуо, да се у Пекингу у склопу (Expo 2019 Beijing) светске FIP изложбе планира поделити по 300 изложбених витрина националним савезима, уз то да ће FIP сносити трошкове превоза.

Извор Belyegvilag,
септембар 2018.

приредио СДЈ

преглед изложби 2019		
	Назив	**Место**
Датум	**2019**	
13.2.2019 - 16.2.2019	Spring Stampex 2019	Лондон, Велика Британија
28.3.2019 - 31.3.2019	Slovenija 2019	Камник, Словенија
12.4.2019 - 14.4.2019	TamCollect 2019	Тампере, Финска
18.4.2019 - 20.4.2019	Gouda 2019	Гауда, Холадниј а
26.4.2019 - 28.4.2019	AeroBerlin 2019	Берлин, Немачка
9.5.2019 - 11.5.2019	Deutsche Meisterschaften der Thematischen Philatelie	Есен, Немачка
9.5.2019 - 11.5.2019	World of Revenues	Есен, Немачка
29.5.2019 - 2.6.2019	Stockholmia 2019	Стокхолм, Шведска
11.6.2019 - 17.6.2019	China 2019	Вухан, Кина
23.8.2019 - 25.8.2019	Nordia 2019	Сарпсборг, Норвешка
11.9.2019 - 14.9.2019	Autumn Stampex 2019	Лондон, Велика Британија
1.10.2019*	Mamer 2019	Мамер, Луксембург
3.10.2019 - 6.10.2019	Thübria 2019	Грајц, Немачка
14.10.2019*	Bulgaria 2019	Пловдив, Бугарска
18.10.2019 - 20.10.2019	ÖVEBRIA 2019	Бечко Ново Место, Аустрија
18.10.2019 - 20.10.2019	Copenhagen 2019	Копенхаген, Данска
22.11.2019 - 24.11.2019	ECTP 2019	Верона, Италија
28.11.2019 - 30.11.2019	MonacoPhil 2019	Монако
	2020	
28.3.2020 - 29.3.2020	SFEx2020	Хелсинки, Финска
2.5.2020 - 9.5.2020	LONDON 2020	Лондон, Велика Британија
7.5.2020 - 9.5.2020	DMTH	Есен, Немачка
6.8.2020 - 11.8.2020	Indonesia 2020	Џакарта, Индонезија
4.9.2020 - 6.9.2020	Nordia 2020	Малме, Шведска
17.9.2020 - 20.9.2020	BALKANFILA 2020	Букурешт, Румунија
2.10.2020 - 4.10.2020	ÖVEBRIA 2020	Санкт Пелтен, Аустрија
*** Тачни датуми ће бити накнадно саопштени.**		

приредио СДЈ

Душко ЈАКИЋ
Војислав БЕГОВИЋ

Војна крајина[1]

Документи шест Тителских граничнарских пешадијских чета

Недавна аквизиција двадесетак докумената Војне крајине омогућила је настанак овог рада чији је циљ допуна до сада публикованих филателистичких истарживања на ову тему.

Историјски део

Шајкашки батаљон, као део Војне границе, формиран је 1763. године, а расформиран 1872. године.[2] Насеља која су припадала овој војноуправној јединици, смештена углавном у троуглу између Дунава, Тисе и Римских шанчева, сврставана су у *Шајкашки батаљон*. Године 1852, *Шајкашки батаљон* је трансформисан у *Тителски пешадијски батаљон*. Ова војноуправна јединица распуштена је 1872. године

Када је Београдским миром 1739. године граница између Аустрије и Турске померена на Саву и Дунав, указала се потреба да се и у мирнодопском периоду организује стална патролна служба како би се онемогућили повремени пљачкашки упади Турака на Аустријску територију. Аустријанци су били такође приморани да појачају санитарни кордон да би се спречило ширење куге из

[1] *Confin Militares* или *Војничка граница*, није била граница у смислу јасне линије разграничења између две суседне земље, већ гранични појас између Хабсбуршких територија и Отоманског царства. Једна од битних карактеристика била је територија, у којој је становништво интегрисано у војску уместо цивилне административне структуре.

[2] Назив батаљона изведен је од речи *шајка* како су звали чамац, а војници на шајкама звали су се *шајкаши*.

Турске која се у неколико махова појављивала и у пограничним местима остављала праву пустош.

Мала хрестоматија Тителског граничног пешадијског батаљона према Клементу[3] изгледа овако:

1764 – 1769 – Шајкашки батаљон
1769 – 1798 – Шајкашки батаљон бр. 77
1798 – 1851 – Шајкашки батаљон
1851 - трансформисан у *Тителски пешадијски батаљон*
1872 - распуштен

- Штабни гарнизон у Тителу

Четни гарнизони:

1. Госпођинци - 4. Ђурђево
2. Чуруг - 5. Ковиљ
3. Јозефдорф - 6. Тител

Од 1763. до 1848. године Шајкашки батаљон био је у јурисдикцији Славонско-сремске генералне команде.[4]

Померањем границе на југ приступило се организовању новог граничног појаса при ушћу Тисе у Дунав близу нове аустријско-турске границе.

Марија Терезија је 15. јула 1763. године донела одлуку о формирању Шајкашког батаљона, у који су одмах ушли Тител, Лок, Мошорин, Гардиновци, Вилово и Жабаљ. Тител је одређен за седиште, а мајор Теодор фон Станисављевић је постављен за првог команданта Шајкашког батаљона.

Од људи из наведених места организоване су три компаније са дванаест шајки, што се показало као недовољно за предвиђене

[3] Clement, Alfred, Handbuch der Feld – und Militärpost in Österreich, Graz 1964
[4] Лазар Ћелап, *Архивски фонд Славонско-сремске генералне команде*, стр. 336

задатке. Већ 1769. године у састав *Батаљона* укључени су још Чуруг, Кађ, Горњи и Доњи Ковиљ, Сентиван (Шајкаш) и Госпођинци. Одмах по оснивању Ђурђево 1799. године, а Надаљ 1801. године, прикључени су овој војно-управној јединици. У том саставу *Шајкашки батаљон* је остао све до свог расформирања 1872. године. Тако је почетком XIX века покривао 14 наведених места. У то време располагао је са 30 шајки различите величине, а *Шајкаши* су били распоређени у шест компанија. Такође, могао је да опреми и две резервне и две дефанзивне чете.

Најмање административно-територијалне јединице у Граници биле су општине (Ortsgemeinden). Једна или више општина чиниле су компанију. У састав Шајкашког батаљона улазило је шест комапнија (за разлику од регименти у чијем је саставу било дванаест компанија). Ови органи су поред војне били носиоци и цивилне власти. Свака општина била је потчињена месној команди као посреднику између ње и команде компаније. Заједно са својим управним официрима командант компаније је вршио економске, политичке и послове јавне управе. У свим пословима прва инстанца била је команда Шајкашког батаљона.

FIP Fédération Internationale de Philatélie

У књизи др Војина Вишацког[5] налазимо драгоцене податке о периоду боравка чета Тителског војно-граничарског пешачког батаљона у месту:

Место	Број чете	Период боравка чете у месту
2	3	4
Госпођинци	1	1851 - 1860
Чуруг	2	1823 – 1847 1853 - 1861
Жабаљ (Јозефдорф)	3	1827 - 1863
Ђурђево	4	1827 – 1832 1850 - 1859
Ковиљ	5	1822 – 1836 1852 - 1864
Тител	6	1829 - 1851

Шајкашки батаљон је од 1852. године трансформисан у *Тителски војно-гранични пешачки батаљон* са штабом у Тителу.[6]

Аутор[7] подвлачи да су бројеви у попису чета (укључујући и места њиховог боравка) наведени на основу обављеног истраживања (архивска грађа и документи у приватним колекцијама), а да је само делимично могао утврдити време боравка чета у местима.

[5] Војин Вишацки, *Војна пошта и санитет Војне границе 1496 – 1871.*Београд, 2000. г.
[6] Исто
[7] Исто

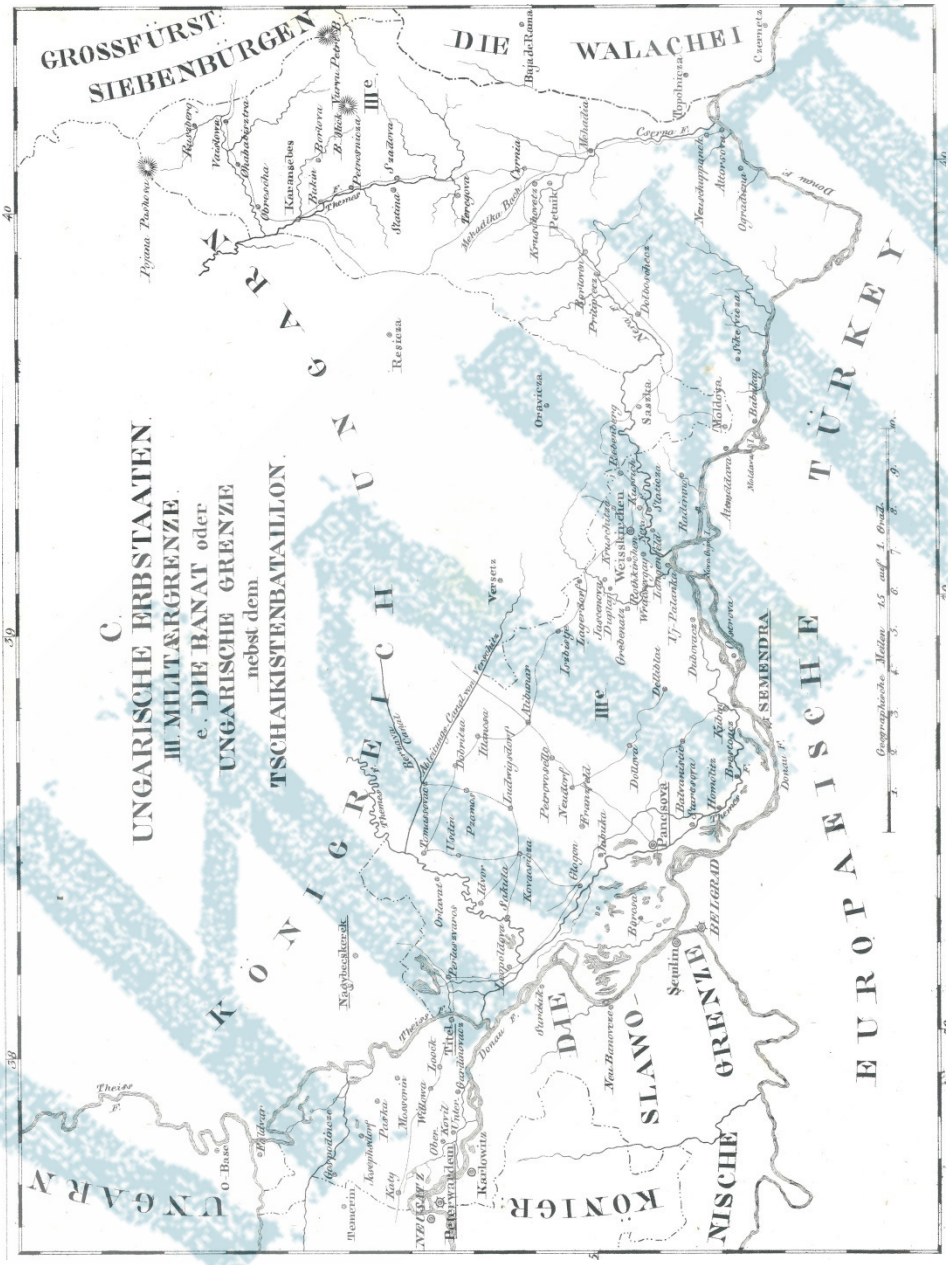

Сл. 1 Репродукција оригиналне гравире (око 1850) дела Војне крајине са локацијом Шајкаша (колекција Д.Ј.)

Документи

Сл. 2 Шајкаш (око 1850. године)

Сл. 3 (1851. година) Писмо послато из Тителa за Земун

Документа која су предмет ове анализе "мере" ¼ лота[8] па је то унело доста нејасноћа у погледу карактера докумената. Заједничко им је да да су сви заведни (број у горњем левом углу документа) и потписани од стране војног лица.

Прво што пада у очи јесте формат који не одговара ни једном до сада познатом формату уобичајеном у преписци поданика и/или установа Војне крајине.[9]

На прегледаним документима, експедованим из Батаљона и компанија, нису видљиви трагови савијања, уобичајени приликом формирања омота (иначе присутни и после "пеглања" набора савијане хартије). Ипак, интервенције на овим документима је било, и то у виду одсецања доњег дела документа, на коме није било текста (очигледно је неко сматрао да је тај део празне хартије чист вишак и на тај начин осакатио изворни документ).

Зашто је овај коментар значајан? Пре свега због тога, да би се утврдило да ли се у овом случају ради о пошиљкама које су камбијатурном поштом преношене до примаоца или, ако то није случај, на неки други начин, рецимо штабном курирском службом.

Све наводи да је ово друго у питању. Наравно, у овој поставци, искључили смо могућност да је сачињаван препис расписа, који је задржаван у штабској служби, у ком случају документ не бисмо могли сврстати у поштанску историју Војне крајине. Ако искључимо ову могућност, курир је могао да пренесе документ без потребе да буде савијен као писмо. Предпоставци курирског преноса (службених наредби или поште) иде на руку и близина насељених места у зони одговорности Шајкашког батаљона (раздаљина између два најудаљенија места Тител - Госпођинци износи око 40 км, док је удаљеност између других места Шајкаша значајно мања). С друге стране, према аустријском царском војном шематизму, при штабовима граничарских војно-

[8] *Лот = Стара јединица мере за тежину* = 17.5 грама.

[9] Познато је да су писма формирана од полутабака (један лист сса. 8,5 г = ½ лота) или табака (два листа сса. 17.5 г = 1 лот)

управних јединица обавезно се налазио ађутант[10] (види факсимил на следећој страни).

Три Шајкашке камбијатурне поште: у Чуругу(2), Жабљу(3) и Тителу(6) налазиле су се у надлежности Дирекције пошта у Темишвару.

У натавку, на документима из Жабља и Тителa приказаћемо печате који указују на њихов камбијатурни пренос.

ОБАВЕШТЕЊЕ

Филателистички гласник је закључно са бројем 25 напунио шесту годину редовног излажења. У овом периоду (јануар 2013. – децембар 2018.) успоставио је динамику излажења четири пута годишње (20. март, 20. јун, 20. септембар и 20. децембар), која је поштована, на задовољство читалаца. Незавидне околности припреме текстова, прелом и други технички детаљи непознати широј публици Гласника, нису утицали на план које је редакција поставила себи као циљ. Од броја 8. Филателистичког гласника, редакција функционише искључиво „онлајн", што је у неку руку преседан за ову врсту часописа, а да при томе није дошло до пада квалитета часописа – напротив. Сваки наредни број у квалитету објављених текстова био је све бољи.

Обзиром на тренутне околности, услове штампања и дистрибуције часописа у земљи и иностранству, читаоци ће бити благовремено обавештени о даљем начину и форми излажења часописа.

Уредник Владимир Милић

---

[10] Ађутант (лат. adiūtō), официр или подофицир, додељен вишем војном старешини за обављање секретарских послова (лични ађутант) или орган штаба за обављање општих административних и персоналних послова и регулисање службе у јединицама (трупни ађутант). Има исто значење као ордонанс.

Ордонанс (фр.*ordonnance*), војник нижег чина (подофицир, десетар, редов) који је додељен официру или штабу ради преношења службених наредби или поште, курир.

Stab: *Titel* in Ungarn.

1764 als Czaikisten-Bataillon errichtet; 1852 in ein Grenz-Infanterie-Bataillon umgewandelt.

Stabs-Officiere.

Obstlt. u. Bat.-Comdt. Weymann, Johann, MVK., RWO-R. 4. (m. d. Schl.).

Major. Pachmann, Johann, MVK.

Hauptleute 1. Classe.

Tschopp, Johann (Adm.).
Poppovics, Theodor.
Stejin, Demeter, MVK.
Sonklar v. Instädten, Joseph.
Petit, Vincenz.
Messarovics, Georg.
Raicsetics, Marc., MVK.
Maina, Theodor Ritter v., ÖEKO-R. 3.

Hauptleute 2. Classe.

Antonovics, Alexander v.
Stuchlik, Carl, ÖEKO-R. 3.
Pessics, Lazar.
Schegaratz, Athanasie.

Oberlieutenants.

Pessics, Lucas.
Peries, Nitjifor.
Dobanovacsky, Jacob, MVK.
Davidovacz, Isak, MVK.
Hadzsits, Johann.
Milics, Gabriel (Bat.-Adj.).
Lokics, Stephan.
Savin, Avram.
Millicsics, Theodor.
Illin, Eftimie.
Marinkov, Philipp, MVK.
Lukicsics, Carl (Adm.).
Stanojevics, Sabbas v., MVK.

Unterlieutenants 1. Classe.

Petrovics, Miloš.
Radischics, Peter, ○ 2.
Babin, Cyrill.
Bulja, Urosch.
Ettinsky, Eftimie (Bat.-Adj.).
Banjatz, Demeter.
Tapavitza, Theodor.
Radin, Login, ○ 1.
Subotin, Arsenius.
Klany, Mathias.

Сл. 4 1854. г. Militär-Schematismus des österreichischen Kaiserthums 1791-1914

Факсимил странице Војног шематизма за 1854. годину (на слици горе) показује да се у саставу Грничарског пешачког батаљона обавезно налазио ађутант (у 1854. години: батаљонски ађутанти Милић Габријел и Етински Ефтимије). С обзиром на речено, курирска служба била је врло погодна за (пре)ношење службених наредби и поште.

Сл. 5 (1853. г.) Госпођинци. Документ послат из граничарске пешачке чете број 1. Потпис капетана 2. класе Антоновића (в. стр. 381 Аустријског војног шематизма за 1853. годину)

КУПУЈЕМ
редовне марке Југославије
у ређим зупчањима
контакт: Владимир Милић
тел: +381 62 40 70 40
имејл: vladimir.milich@gmail.com

Марибор
претисак 70/38
зупч. 13 ¼
Michel 2144 A

Морача
љубичасти претисак
12/0,01, зупч. 13 ¼
Michel 3102 A

Сл. 6 (1853. г.) Чуруг. Документ послат из граничарске пешачке чете број 2. Потпис Петит Винсента капетана 1. класе (в. стр. 385 Аустријског војног шематизма за 1853. годину)

Састанци филателиста у Београду

улица Светог Саве 16-18/II

недељом од 9 до 14 часова

Сл. 7 (1838. г.) Јозефдорф (Жабаљ). Документ послат из граничарске пешачке чете број 3.

Сл. 8 Издвојен штамбиљ са документа граничарске пешачке чете број 3 у Жабљу.

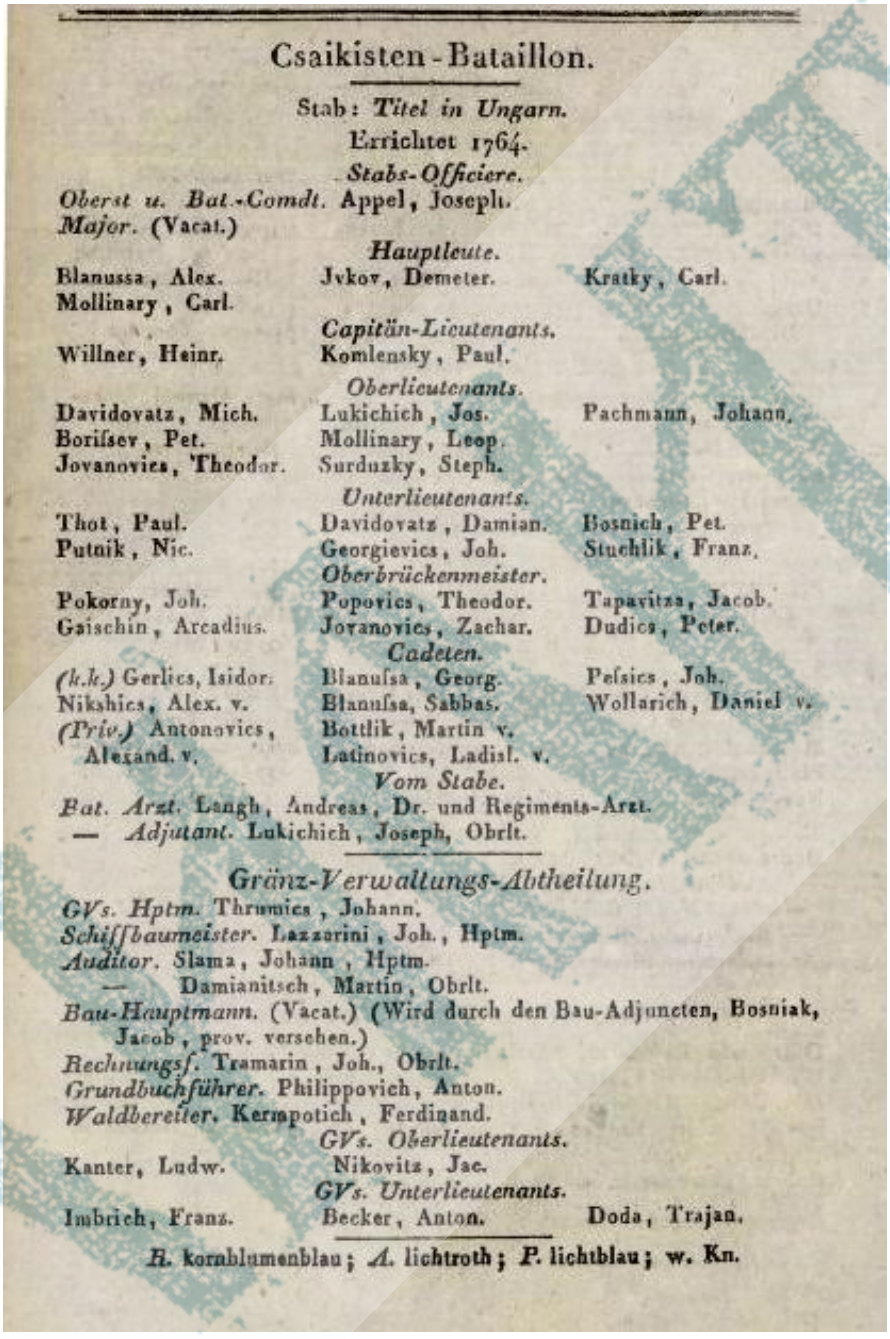

Csaikisten-Bataillon.

Stab: *Titel in Ungarn.*
Errichtet 1764.

Stabs-Officiere.

Oberst u. Bat.-Comdt. Appel, Joseph.
Major. (Vacat.)

Hauptleute.

Blanussa, Alex. — Jvkov, Demeter. — Kratky, Carl.
Mollinary, Carl.

Capitän-Lieutenants.

Willner, Heinr. — Komlensky, Paul.

Oberlieutenants.

Davidovatz, Mich. — Lukichich, Jos. — Pachmann, Johann.
Borisev, Pet. — Mollinary, Leop.
Jovanovics, Theodor. — Surduzky, Steph.

Unterlieutenants.

Thot, Paul. — Davidovatz, Damian. — Bosnich, Pet.
Putnik, Nic. — Georgievics, Joh. — Stuchlik, Franz.

Oberbrückenmeister.

Pokorny, Joh. — Popovics, Theodor. — Tapavitza, Jacob.
Gaischin, Arcadius. — Jovanovics, Zachar. — Dudics, Peter.

Cadeten.

(k.k.) Gerlics, Isidor. — Blanussa, Georg. — Pesics, Joh.
Nikshics, Alex. v. — Blanussa, Sabbas. — Wollarich, Daniel v.
(Priv.) Antonovics, Alexand. v. — Bottlik, Martin v.
Latinovics, Ladisl. v.

Vom Stabe.

Bat. Arzt. Langh, Andreas, Dr. und Regiments-Arzt.
— *Adjutant.* Lukichich, Joseph, Obrlt.

Gränz-Verwaltungs-Abtheilung.

GVs. Hptm. Thrumics, Johann.
Schiffbaumeister. Lazzarini, Joh., Hptm.
Auditor. Slama, Johann, Hptm.
— Damianitsch, Martin, Obrlt.
Bau-Hauptmann. (Vacat.) (Wird durch den Bau-Adjuncten, Bosniak, Jacob, prov. versehen.)
Rechnungsf. Tramarin, Joh., Obrlt.
Grundbuchführer. Philippovich, Anton.
Waldbereiter. Kerapotich, Ferdinand.

GVs. Oberlieutenants.

Kanter, Ludw. — Nikovitz, Jac.

GVs. Unterlieutenants.

Imbrich, Franz. — Becker, Anton. — Doda, Trajan.

R. kornblumenblau; *A.* lichtroth; *P.* lichtblau; w. Kn.

Сл. 9 (1838. г.) Факсимил 266 стране *Militär-Schematismus des österreichischen Kaiserthums 1791-1914*, Wien, 1838

Сл. 10 (1852. г.) Ђурђево. Документ послат из граничарске пешачке чете број 4. Потпис Бабић Ћирил, потпоручник

Сл. 11 (1833. г.) Ковиљ. Документ послат из граничарске пешачке чете број 5

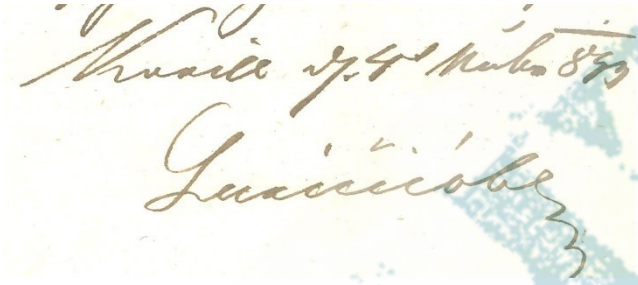

Сл. 12 Ковиљ, 1833. Lukichich Jos(ip). Oberlieutenant (поручник)

Сл. 13 (1854. г.) Тител, Документ послат из граничарске пешачке чете број 6. Потпис капетана 1. класе Поповића (в. стр. 383 Аустријског војног шематизма за 1854. годину).

Сл. 14 Као и код документа на сл. 13. На документу отисак сувог жига Тителске граничарске пешачке чете број 6.

Сл. 15 (1854. г.) Печат Тителског граничарског пешачког батаљона.

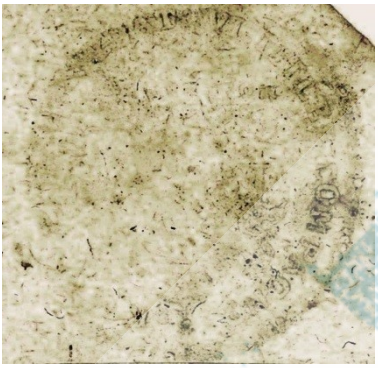

Сл. 16 (1854. г.) Суви жиг 6.Тителске граничарске пешачке чете на документу послатом из Тителске граничарске пешачке чете број 6 (VI).

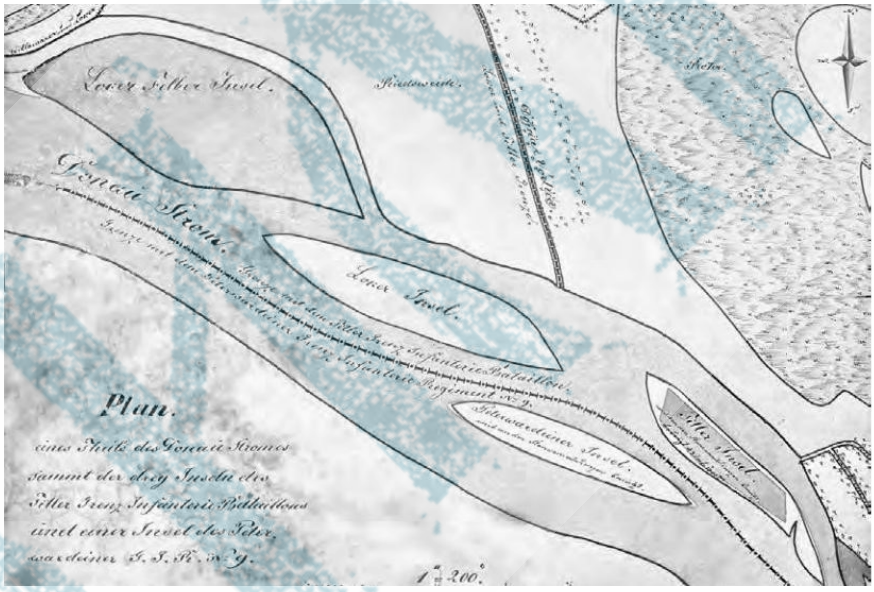

Сл. 17 План дела Дунава (из 1866. године) са три острва Тителског граничарског пешадијског батаљона и једним острвом Петроварадинског граничарског пука.
Године 1843. у Тителу је установљена редовна пошта.

Документи анализирани у овом раду су из колекције Душка Јакића.

У СУСРЕТ 150-ГОДИШЊИЦИ ШТАМПАЊА „МИЛАНЧИЋА“

Октобра 2019. године обележава се значајан јубилеј српске филателије: 150 година од првог штампања редовних марака са ликом кнеза Милана Обреновића, познатијим као „Миланчићи“. Тим поводом, на скроман начин, уредништво Филателистичког гласника обележава овај догађај репродукцијом рада Миодрага Р. Вуковића објављеног у српском Филателисти и хрватској Филателији пре неколико деценија, који је уклонио све тадашње нејасноће и противуречности око овог издања. За ову прилику, рад је илустрован материјалом из збирке Предрага Антића.

Миодраг Р. Вуковић

ИМА СЛУЖБЕНИХ ПОДАТАКА

Поштанске марке кнежевине Србије 1866-1880

Редовне и новинске марке, издање из 1869. - Прво штампање

Када је 2. децембра 1868. Србија потписала поштанску конвенцију са Аустроугарском, појавила се потреба за нових увођењем вредности поштанских марака. Како је пре тога био убијен кнез Михаило, решено је да се уведу нове поштанске марке са ликом младог кнеза Милана. Нацрт за нове марке и основи рез у челику израдио је, као што је познато, проф. Карло Радњицки у Бечу, где су израђене и матрице у бакру. Већ 8. фебруара 1869. је министар унутрашњих дела својим писмом ОН 246 обавестио МФ да ће се обавити изливање клишеа и штампање нових матрица, и затражио да МФ одреди једног свог службеника који ће 12. фебруара отићи у Књигопечатњу где ће том послу присуствовати у својству члана комисије.

Вредности од 15, 25, 35 и 50 пара чаршијских требало је да буду готове најдаље до 19. јуна када је ступила на снагу закључена конвенција, а остале вредности до 1. јула 1869. Ово је и било објављено у Српским новинама број 39. од 1. априла, на које се позива и Дероко. Међутим посао око штампања марака се одужио више него што треба, те је Васа Берар, управник Државне Књигопечатње, 17. октобра јавио Министарству финансија:

„Да би се довршиле марке поштанске, које је управа у најновије доба, по налогу Министарства унутрашњих дела, дала печатити, нужно је да дође до Протоколиста тога Министарства, бивши комесар, г. Мијаило Ћелошевић, како би се ова израда, по прегледу комисије, могла к концу привести. Дакле нека изволи то министарство реченог г. Ћелошевића упутити овој управи, данас или најдаље сутра, како би марке до 28. овог месеца биле готове и за инвентарисање спремљене.

Ћелошевић је одмах упућен у Књигопечатњу, те је комисија поднела извештај 28. октобра 1869., када је било завршено штампање и марке инвентарисане.

Пошто су пред очима комисије изливени оловни печати за ово штампање, и пошто су они употребљени, комисија их је у 9 завијутака затворених и знацима потписаних комесара утврђених, предала Управи државне штампарије.

У тим завијуцима има:

8 бакарних калупа за ливење:

100	печата	од	1	паре
100	печата	од	10	пара
100	печата	од	15	пара
100	печата	од	20	пара
100	печата	од	25	пара
100	печата	од	35	пара
100	печата	од	40	пара
100	печата	од	50	пара

А белега печатаних за писма и новине, по наредби господина министра унутрашњих послова од 29. марта о.г. ОН 683 наштампано је и израђано под контролом комисије:

170.000	од	1	паре
99.000	од	10	пара
214.000	од	15	пара

766.500	од	20 пара
196.300	од	25 пара
406.600	од	35 пара
434.000	од	40 пара
206.900	од	50 пара

Према томе комисија има част известити Господина Министра Финанције, да је извршен посао ради кога је она одређена била.

28. октобра 1869.
у Београду

Овај извештај интересантан је још због једне ствари. Из уводног дела извештаја (који није цитиран због опширности) види се да посао у Књигопечатњи није започео 12. него 14. фебруара 1869., посебним решењем ХН 294 издатим само за комисију. Све до краја марта трајало је изливање клишеа, а онда се приступило штампању марака по наредби ОН 683 од 29. марта 1869., а завршено тек 28. октобра 1869.

Светска филателистичка изложба у Прагу, август 2018.

Др Херман Диц

Српски поштански документи и немачка тајна служба током Првог светског рата

У билтену Арге Југославија бр. 12, 168-170 (сада Südost-Philatelie) објављен је чланак, који и данас може бити од интереса српским читаоцима. Желимо да објавимо његове основне тачке. Својевремено сам купио српска поштанска документа из Првог светског рата. То су била писма и дописнице од стране српских војних лица и избеглица, а не у оквиру Србије, него из земаља Атанте, од Крфа и Солунског фронта до неутралне Швајцарске. У време када је Србија била окупирана од стране трупа Централних сила, ови документи су писани од ратом расељених Срба родбини и пријатељима у Женеви. Међутим, изузетна ствар у вези те српске преписке са многим занимљивим филателистичким аспектима и цензуром, била је да је приложен папирни доказ са извештајем о испитивању на немачком језику. На пример, опис: "Садржај небитан" или "Пошиљалац је српски избеглица у Брази (Алжир)" и слично. Било је јасно да су ови предмети били очигледно из досијеа немачке обавештајне службе.

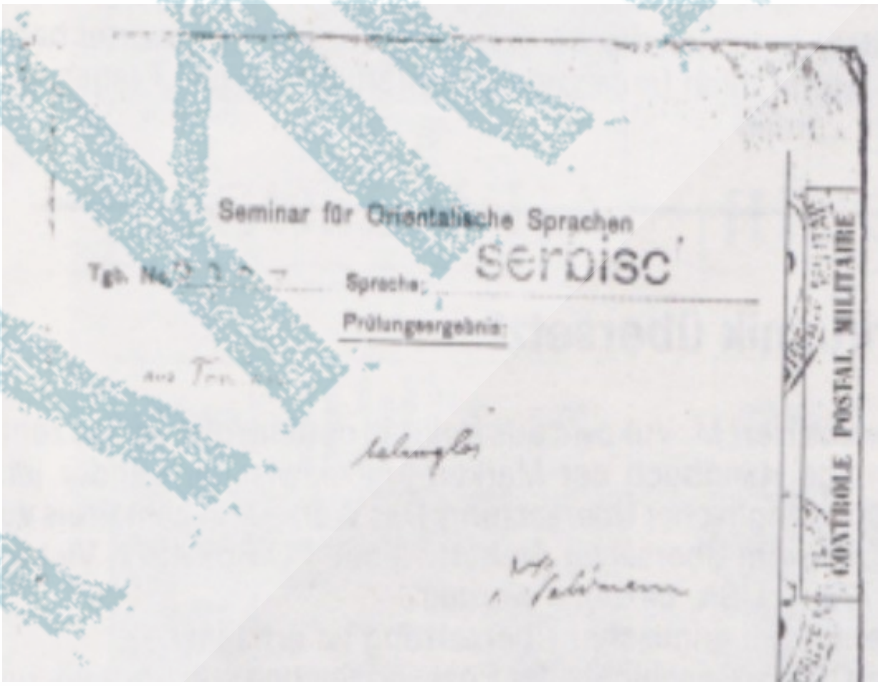

То је један од задатака обавештајних војних служби. Они покушавају да из заплењених пошиљки извуку информације о ратном распореду непријатеља, положају непријатељских јединица и оперативним намерама непријатеља. Истраживања су углавном спроведена на Институту оријенталних језика у Берлину, где је за српски језик био одговоран др Валдхајм. Писма написана на српском језику прво су проверавали познаваоци српског језика.

Остаје отворено питање како су писма из Швајцарске ушла у руке немачке обавештајне службе. Збирка коју сам купио састојала се од 32 писма или дописнице, све упућено српским примаоцима у Женеви. Већи део докумената, који су из периода септембар 1917. - август 1918, носи долазни жиг Женеве, тако да се може претпоставити, да су се пошиљке или поштар или прималац "изгубили". Занимљиво је да се скоро увек исте адресе појављују: 16 пошиљки отишло различитим корисницима у Avenue du Mail број 15б и 10 различитим примаоцима у хотелу Терминус, Rue des Alpes, док је преосталих 6 дистрибуирано на још четири адресе Очигледно, ова места су биле места где су боравили српски цивили у Женеви.

У ратним годинама 1914-18., неутрална Швајцарска била је преплављена избеглицама, интернираним, али и агентима свих учесника рата. Бузо фон Бизмарк, немачки војни аташе у Берну, пише о томе у књизи „Шпијунажа у светском рату":

".... Свака обавештајна служба у корист било које државе у рату је забрањена и кажњива. Телеграф и телефон су надгледани, шифровани телеграми дозвољавани су само екстериторијалним амбасадама. Немачки и француски агенти су ухапшени у Базелу и у западној Швајцарској. Војска дипломата и избеглица из целог света преселила се у Швајцарску. Бура вести и порука прошла је кроз земљу. Ово је „запослило" представнике немачке војске и друге симпатизере Немачке у Швајцарској...."

Ханс В. Фел, обавештајни официр генералштаба немачке војске је написао:

"... У Швајцарској, на пример, дошло је до корупције читавог становништва, која је омогућила аутсајдерима успех. Сваки запослени у хотелу, сваки бизнисмен и сл. узимао би новац на све

начине. Следећа реченица није претеривање: у то доба сам знао породицу средње класе у Цириху, чијих је пет чланова радило за различите стране силе. Али преварио би се онај који би поверовао да је у овом породичном кругу постојао „рат у малом" због тога.

Напротив: Марке, круне, фунте, франци и лира су дељени са осмехом и разменом информација...Прави шпијунски сајмови одржавани су у одређеним кафанама.

Из тог разлога није било превише тешко да немачка тајна служба писма српских избеглица, пренесе преко границе у Немачку путем курирске службе немачке амбасаде. Тада је обављана процена обавештајних података.

Прошло је сто година. Писма написана на српском језику, која данас стижу до Немачке, имају другачији пут. Поштанско-историјски значај докумената из Првог светског рата је несумњив, а филателистичка дискусија о томе са српским пријатељима доприноси разумевању и пријатељству нове генерације.

Дамир Новаковић

НОВИ ОСВРТ НА "ЖАЛОБНО ИЗДАЊЕ" [3]

Ријетки типови код Другог начина израде

Петнаест различитих облика претиска сврстаних под типове VI до XX појављује се само једном у арку од 100 марака код овог начина израде. Сваки од ових типова треба сматрати ријетким, барем у оквиру поједине марке, ако већ не и унутар цијелог издања. У теорији сваки филателист који има на располагању податке из Таблице I могао би израчунати изворну количину ријетког типа уколико подијели укупну накладу марке претиснуте Другим начином са 100. Нажалост, нема података о количинама претиснутим појединим поставама. Зато се такође треба обратити на преглед начина израде и разних постава приказаних у Таблици II. Другим ријечима: сасвим је очито да је марка од Дин. 3.50 у Типу VIII изворно отиснута у 2375 примјерака (1% укупне накладе оф 237 500), или да је марка од Дин. 10.00 Типа XIIIc изворно отиснута у 1637 примјерака (1% од 163 700). С друге стране, није могуће израчунати изворне количине Типа VIII или Типа XIIIc код марке од Дин. 5.00 која је претиснута с три различите поставе у укупној количини од 895 800 примјерака будући да Тип VIII не постоји у Другој и Четвртој постави, док се Тип XIIIc појављује само у Другој постави. Дакле, оба типа постоје само у једној постави и отиснута су у укупно 8958 примјерака који се не могу даље разлучити по типовима.

Даљњи проблем налази се у већ споменутом суставном уклањању појединих типова у тискари. Типови XI и XVIII готово су потпуно одстрањени и познати су само у малом броју примјерака. Уклањање Типова VI, XIIIc и XIVc проведено је мање пажљиво, но свакако је имало одређене послиједице које се не могу точно измјерити, али постају очите код сакупљања. Таблица III покушава приказати ријеткост свих ријетких типова, користећи ауторово искуство и досадашња истраживања. Ријеткост је сврстана у пет разреда, од P1 (често у односу на друге вредноте), P2 (прилично ријетко), P3 (ријетко)

P4 (врло ријетко), P5 (изнимно ријетко). Број познатих примјерака посебно ријетких типова додан је црвеном бојом, а заснива се на попису г. Менжелеја из раних четрдесетих година прошлог стољећа. Сасвим је могуће да је понеки такав ријетки примјерак пронађен и касније, но то не би требало утјецати на њихову битну ријеткост.

TIP / *TYPE*	VI	VII	VIII	IXbc	Xd	XI	XIIc	XIIIc	XIVc	XVc	XVIc	XVIIab	XVIII	XIX	XXd
0.25	R1	R1	R1	R1	R1	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—
0.50	R1	R1	R1	R1	R1	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—
0.75*	R5	R3	R2	R2	R2	0***	2	1	1	—	—	—	—	—	—
1.00	R3	R2	R2	R2	R2	11	R4	R4	R4	R4	R5	R5	2	R5	R5
1.50	R2	R2	R2	R2	R2	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1.75	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3.00	R1	R1	R1	R1	R1	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3.50	R3	R3	R3	R3	R3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4.00	R1	R1	R1	R1	R1	19	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5.00	R4	R3	R3	R3	R3	2	R4	R4	R4	R4	—	R5	2	R5	R5
10.00	4	R4	R4	R4	—	—	R4	R4	R4	R4	—	—	—	—	—
15.00*	R3	R3	R3	R3	—	—	R3	R4	R4	R4	—	—	—	—	—
20.00	R4	R4	R4	R4	—	—	—	R4	R4	R4	R5	—	—	—	—
30.00**	R3	R3	R3	R3	—	—	R3	R4	R4	R4	—	—	—	—	—

Помаци претиска

Помаци претиска честа су особитост "Жалобног издања", а познати су на маркама свих тријy начина израде и код свих постава Другог начина. Често се појављују као:

Лоше центрирани црни оквири који показују дјеломично бијеле рубове на једној или двије стране марке.

Значајни помаци црног оквира у оба смјера у односу на основну марку.

Црни оквир у облику слова "L" (окренут у сваком могућем смјеру) узрокован помаком зупчања које пролази на друге двије стране уз руб слике.

Црни оквир с три стране. Помакнуто зупчање иде уз слику на четвртој страни.

Варијација овог помака понекад оставља непретиснут бијели руб лијево и често се по својем изгледу брка с Типом VI Другог начина израде. Колоквијално се назива "Псеудо Типом VI". Треба поново нагласити да је бијели лијеви руб само једна од карактеристика Типа VI, друга битна карактеристика су два двоструко претиснута правокутника у горњем и доњем дијелу оквира на десно.

Помаци претиска у окомитом смјеру горе или доље који покривају ријеч 'ЈУГОСЛАВИЈА' односно 'ЈУГОСЛАБИЈА'. Некад су филателисти називали ове помаке "Српским" или "Хрватским жалобним издањем"

Постоји и даљња група помака који се појављују само код Другог начина израде, а увјетовани су помаком једне или обију плоча. Познат је велики број таквих помака. Детаљан опис свих могућих комбинација прелази оквир ове расправе, која ће приказати само помаке који помажу откривању "скривених" типова II, IIIb, ИВ, Vc, VII, VIII, IXbc, Xd, XVIIab, XIX и XXd.

Типови II, IIIb, VIII и XIX постају "видљиви" у водоравним паровима када је исход окомитог помака тзв. "плешући пар", тј. окомито неусклађен претисак на те двије марке.

Типови IV, IVa, V и Vd постају "видљиви" у окомитим паровима када је исход водоравног помака тзв. "плешући пар", тј. водоравно неусклађен претисак на те двије марке.

Тип VII може постати "видљив" у двије верзије. У првој као избочен црни правокутник у горњем лијевом углу оквира, увјетован помаком L – плоче на доље у односу на плочу од 81 клишеја. У другој као избочен црни правокутник у доњем лијевом углу оквира, увјетован помаком L–плоче на горе у односу на плочу од 81 клишеја.

Типови IXbc, Xd, XVIIab и XXd постају "видљиви" као избочени црни правокутници у одговарајућим угловима двоструког претиска увјетовани помацима L–плоче односно плоче од 81 клишеја.

На крају треба споменути да помаци могу довести до пресељивања типова. Далеко је најинтересантнији помак "видљивог" Типа XIIc с лијевог руба марке у позицији 92/100 на десни руб марке у позицији 91/100 и сличан помак код Типова XIIIc и XIVc који се помаком могу спојити у десном рубу позиције 95/100 или у лијевом рубу позиције 96/100.

Слика 6

Слика 7

Остале особитости "Жалобног издања"

Велики број особитости постоји код овог издања. І овдје би детаљан опис прешао оквир ове расправе, али се може сажети по слиједећим натукницама:

Грешка у боји позната је код једног примјерка марке од Дин. 20.00 израђене Првим начином у кармин црвеној боји, блиској оној кориштеној за тисак марке од Дин. 1.75. Марка је без сумње оригинална, није манипулирана и вјероватно уникатна. Није извјесно ради ли се о пробном отиску или о нехотичној замјени клишеја.

Слика 8

слика 9

Грешке на основним маркама показују се као бијеле мрље, точке, цртице и друга оштећења клишеја. Писци "Приручника" наводе око 140 таквих грешака, а вјероватно их има и више. Ове грешке могу бити типичне, углавном када се ради о оштећењима клишеја, или дјеломично типичне, углавном узроковане загађењем клишеја у тијеку тискања. Занимљиво је споменути да неке од грешака које се виђају на маркама израђеним Првим начином постоје и на претходном редовном издању без црног оквира, али понекад не у истим позицијама, што потврђује да су плоче пресложене прије новог тискања.

Ово издање је зупчано чешљасто 12½, али појављују се и мијешана зупчања, као и погрешке у зупчању које се могу описати као:

- Окомито незупчане рубне марке десно и/или лијево.
- Двоструко зупчане марке у оба смјера.
- Помаци зупчања који доводе до "уских" и "широких" примјерака и марака неправилног изгледа с косом страном или странама.
- Мањи помаци зупчања у једном или другом смјеру који се показују као линијско зупчање с једне стране марке.
- Додатна зупчања недовршених рубова зупчањима других мјерила и то 9, 10½ или 11½. Тиме настају мјешовито зупчани примјерци.
- Мала количина (вјероватно два или три арка) марке од Дин. 1.50 зупчане су потпуно мјерилом 9.

Грешке претиска постоје у сљедећим облицима:

- Двоструки претисак познат је готово код свих вреднота.

- Обрнути претисци тешко се препознају јер се ослањају на познате типове у позицијама на којима се могу само појавити ако се ради о обрнутом претиску или се ослањају на мања оштећења претиска када се виде у обрнутом положају. Досада су познати на маркама од Дин. 1.50, 4.00 и 30.00 (само с потписом).

- Дјеломични претисци појављују се код прегиба марке тијеком претискивања. Додатно се појављују на опраним рабљеним маркама. Наиме, већ гумирани арци достављани су на претискивање Другим начином. Ти арци су често имали трагове гумирања на предњој страни. Уколико је претисак прешао премаз гуме и марка је потом опрана, претисак је у том дијелу нестао и оставио бијели простор, а понекад и врло занимљиве шаре.

- Отисак претиска на полеђини узрокован је углавном цурењем претисне боје кроз порозни папир или стављањем мокрих претиснутих арака један на други. Углавном се примјећује код нерабљених марака и нестаје кад се марке оперу.

Слика 10

Слика 11

Поштанска повијест "Жалобног издања"

У уводу је споменуто да је издање стављено у оптјецај у другој половици листопада 1934. Никада није службено повучено. Углавном је кориштено у посљедњим мјесецима 1934., тијеком 1935. и у првој половици 1936. године. Упораба није била искључива. Залихе претходних издања које су се налазиле у поштанским уредима употребљаване су паралелно, па мијешане франкатуре с претходним издањима нису ријетке. Исто тако нису ријетке ни мијешане франкатуре са сљедећим редовним издањем "Мали Петар". Познате су касне упорабе свих вреднота, посебно

кориштење марке од Дин. 30.00 на пакетним спроводницама из 1937. и 1938. године.

Опћенито речено, пошиљке франкиране маркама "Жалобног издања" рјеђе се затјечу него пошиљке које користе остала међуратна редовна издања. Главни разлог лежи у "лову на типове" који се не могу лако утврдити на писмима или пакетним спроводницама него захтијевају одљепљивање марака. Пакетне спроводнице с високим вреднотама биле су највећа жртва ове праксе. Пословне и приватне пошиљке с "видљивим" типовима било које вредноте врло су ријетке.

Зоран Р. Бошковић

КНИНСКО ПРИВРЕМЕНО ИЗДАЊЕ - ОРИГИНАЛНИ И ФАЛСИФИКОВАНИ ПРЕТИСЦИ

На Светог Николу 19. децембра 1991. године Посланици Народне Скупштине САО Источне Славоније, Барање и Западног Срема усвајањем Устава и уставног закона одлучили су да ова област заједно са САО Крајином чини Републику Српску Крајину (Бели Манастир). Посланици Уставотворне Скупштине прогласили су Републику Српску Крајину и донели Устав.

Поред формалног уједињења западног и источног дела Крајине због територијалне раздвојености постојале су практично две државе са административним центрима у Книну (Северна Далмација, Лика, Кордун, Банија и Западна Славонија) и Вуковару (Источна Славонија, Барања и Западни Срем). То се доста одражавало и у поштанском промету.

Прве редовне марке са именом Република Српска Крајина пуштене су у промет у Вуковару 24. марта 1993. године. Због ратних дејстава ове марке су касниле са доласком у Книн више од месец дана. Друга редовна серија изашла је такође у Вуковару 15. јуна 1993. године.

Јавно Предузеће ПТТ саобраћаја „СО Крајина" у Книну у недостатку поштанских марака, а и због повећања франкатурне вредности пушта у промет само на својој територији претиснуте марке Југославије са мотивима поштанског саобраћаја. Прва употреба ових марака са претиском забележена је 26. маја 1993. године у пошти Книн. Код ових марака није у претиску назначено ново име државе јер су власти Крајине своју државу виделе искључиво у саставу Југославије. Одлука о претискивању већ постојећих марака Југославије и њихово прикупљање са подручних пошта није сачувана.

Према податку госпође Милице Муждало (Министарке за поштански саобраћај) прештампано је укупно 2000 табака и то следећих вредности: 5000 динара на вредности од 0.20; 0.30; 0.50, 0.60 и 3 динара, што је тада била вредност обичног писма. И 10000 динара на вредност од 2 динара – препорука. Марке су дистрибуиране искључиво у места западног дела Крајине. Марке

Републике Хрватске у периоду постојања државе РС Крајина (1991 – мај 1997) никада нису биле у поштанском промету на територији оба дела Крајине.

О претиску можемо рећи да је урађен у локалној штампарији Младост, техника штампе/претиска је књиготисак односно типоштампа. Састоји се из два различита дела. Горњи део чине три пара „осмица" или „Андрејин крст" како је препознато од филателиста. Испод на само 1 мм растојања налази се цифра 5000 (тадашњих динара). Тако је на пет вредности. На шестој марци је нешто другачије - горе је претисак вредности од 10000 а доле испод на удаљености од 8 мм налази се три пара осмица преко старе номиналне вредности од 2 динара. Претисци би у замишљеном правоуглу били следеће величине 6,5 x 5 мм, за првих пет вредности и 8 x 12 мм код првог типа и 8 x 9 мм код другог типа шесте вредности.

Књиготисак би требао за последицу да има извесну удубљеност односно делимичну пробојност позади као и концентрацију боје по ивицама претиска. Може се рећи да је претисак доста црн, мат по сјају. У каталогу Михел марке са претиском каталогизиране су под редним бројем 6-11.

Анализом и обрадом ових марака са претиском налазимо следеће:

У Михел каталогу регистрована су два основна типа претиска. Тип I налази се код свих 6 + 2 марке. Тип II налази се само на мотиву брод (10000/2 динара) у оба зупчања. У стварности (ако посматрамо табаке) имамо нешто разуђенију варијанту где се Тип I и Тип II могу издвојити у два подтипа претиска. Нека буду обележени са малим словима а) и б).

ТИП Ia) – претисак код цифре од "5000" полази испод прве „осмице" првог пара. Можемо га препознати на 83/100 поља у табаку. Код марке од „10000" претисак последње „осмице" завршава у висини последње „0" у цифри. Можемо га препознати на 40/90 поља у табаку.

ТИП Ib) - претисак код цифре од "5000" полази испод друге „осмице" првог пара. Можемо га препознати на 12/100 поља у табаку, што указује да је знатно ређи. Код цифре од „10000" последња „осмица" је мало увучена у односу на последњу „0"

цифре. Можемо га препознати на 50/90 поља у табаку. Пет преосталих марака тешко је определити у било који од два подтипа претиска.

ТИП IIa) – претисак само код марке Михел број 11 A и C (мањи размек између цифре и три пара „осмица" – 5 мм). Претисак последње „осмице" иде у линији са последњом „0" у цифри. Налазимо га на 3/10 поља у табаку.

ТИП IIb) – претисак само код марке Михел број 11 A и C (мањи размак између цифре и три пара „осмица" – 5 мм). Претисак последње „осмице" мало је увучен у односу на последњу „0" у цифри. Налази се на 7/10 поља у табаку. Разлика између подтипова а) и б) је свега 1 мм.

Неке напомене у вези са маркама са претиском од 5000 динара. У IX вертикали табака (10 x 10) већи део прве „осмице" првог пара је оштећен; на пољу (19) прва „осмица" првог пара је преполовљена. Код поља (8) последња „нула" у цифри као да се ослонила на једну малу црту. Има још неких ситнијих одступања и код три пара осмица и код номиналне вредности од 5000 динара али то није сада предмет наше приче. Код марке са цифром од 10000 динара ситуација у табаку је нешто сложенија. ТИП II претиска карактеристичан је само за VI хоризонталу у табаку те је тим изузетно редак, посебно код марке у зупчању 12 ½. Треба напоменути да је само код Михел број 11 A и C на више позиција у I, V и IX вертикали уочен недостатак „прве осмице" код првог пара у претиску. Постоје наравно и друге посебности у номиналној вредности 10000 динара али оне нису тренутно битне.

Треба напоменути да код ових претисака нису нађене марке из макулатуре: дакле нема изразито померених претисака, обрнутих или двоструких претисака што је право чудо. То показује са којим опредељењем је претисак урађен искључиво за корист поштанског саобраћаја у западном делу РС Крајине.

FAKES FORGERIES EXPERTS

ОРИГИНАЛНИ ПРЕТИСЦИ

ТИП I а)

ТИП I б)

ТИП I а)

ТИП I б)

ТИП II а)

ТИП II б)

Слика 1) Оригинални претисци са наведеним типовима претиска.

ФАЛСИФИКАТИ ПРЕТИСКА ЦЕЛЕ СЕРИЈЕ МИХЕЛ БРОЈ 6-11

После непуне четири године од издавања ових марака у Клубу филателиста у Београду од стране неодговорног лица појавили су се половином фебруара 1997. године фалсификати целе серије ових марака. Фалсификат је било лако препознати по дебљем, јачем и тамнијем претиску у односу на оригинал. Урађен је у офсет штампи. Ради се о фалсификату ТИП I а) код првих 5 марака серије и фалсификату ТИП I б) код шесте марке са мотивом брод. Фалсификати претисака код других типова нису до данас уочени/познати.

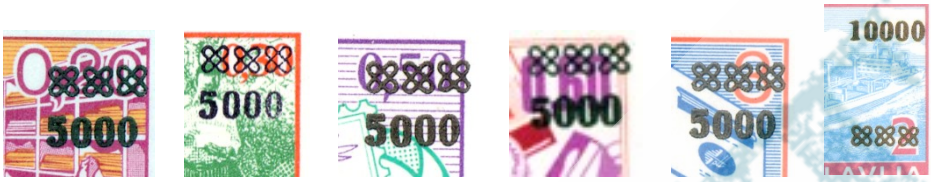

Михел бр. 6 | Михел бр. 7 | Михел бр. 8 | Михел бр. 9 | Михел бр. 10 | Михел бр. 11

Слика 2) Приказ фалсификата претисака на свих шест марака серије Михел 6 – 11.

Недуго затим појављују се и фалсификати ређег зупчања Михел број 9 А и 11 С. Фалсифика је у офсет штампи и то ТИП I а) претиска код марке Михел 9А и ТИП I б) код марке Михел 11 С.

Слика 3) Приказ фалсификата у четверцу ређег зупчања код Михел број 9А и 11С. На крају десно како се треба односити према фалсификату претиска. Недостаје пунца атестатора који је установио фалсификат.

ФАЛСИФИКАТИ ПРЕТИСКА НА МАРКАМА КОЈИХ НЕМА У ОРИГИНАЛНОЈ ВЕРЗИЈИ

На велико изненађење филателиста касније су се појавили и фалсификати на маркама другог зупчања којих није било у оригиналној верзији серије. То су вредности Михел 6, 7 (у зупчању 13 ¼) и 10 (у зупчању 12 ½). Фалсификати су у офсет штампи ТИП I а) претиска.

Слика 4) Фалсификати претиска у пару код Михел број 6 А, 7 А (зупчање 13 1/4) и 10 С (зупчање 12 1/2) – у оригиналу нема ових претисака на маркама ових зупчања.

ДРУГИ ТИП ФАЛСИФИКАТА ПРЕТИСКА

Филателисти, први Зоран Влаховић из Загреба и Иван Тангл из Новог Сада у својим посматрањима и истраживањима ових марака налазе да се код неких фалсификата претиска може уочити пробијање позади (виде се делимично контуре претиска) што је карактеристика типоштампе и упозоравају на могућност усавршавања фалсификата претиска. Ово је свакако битно упозорење, посебно када се ради о најређој марци Михел број 9 А. У неком наредном периоду треба се фокусирати на фалсификате овог претиска па је добро да се књига о фалсификатима и досадашњим знањима појави што пре међу филателистима.

Литература:

БЕРЗА ФИЛАТЕЛИЈЕ 12, Београд 1997.
FAKES FORGERIES EXPERTS No 2, Castagnola 1999, 41-44.
NACHRICHTENBLATT 65/99, Juli 1999, 1169-1170.
THE TRUMPETER Vol 27, 28 No.4, Summer - Autumn, Fritch, Texas 1999, 24-26.
КОЛЕКЦИОНАР 8, Бања Лука 2000, 5-9.
I.TANGL, REPUBLIC OF SRPSKA KRAJINA, Postal stamps, Specialities-Typical errors-Misprints, Novi Sad 2000, 22.
FILATELISTA, 248, Beograd 2001, 22-23.
Ivan Tangl & Erich Andorfer, Ein weiterer Beitrag zur Philatelie der Republik Serbische Krajina Analyse Eines ungewöhnlichen Aufdruckes, Südost-Philatelie, 111/2009, 2255-2257.
Ivan Tangl, "ANALIZA TIPA PRETISKA RSK MICHEL 9A", ФИЛАБЕРЗА 60, Београд 2009.

Владимир Милић

РЕДОВНА МАРКА „ГРБ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ“ - 20 ДИН

Редовна марка Грб Републике Србије (номиналне вредности 20 динара) штампана је одмах након распада ДЗ Србија и Црна Гора (јун 2006.), упоредо са редовном марком застава Републике Србије.

Штампане су у складу са реалним потребама поштанског саобраћаја, у неколико итерација, у милионским тиражима. До данас су по својим карактеристикама изоловане две различите групе за обе редовне марке: једна на глатком, а друга на обичном папиру. Код марке са мотивом грба, група на обичном папиру је позната у два зупчања.

151 I	151 II

152 I A	152 II A	152 II C

До сада је за датум штампања друге групе марака Грб Републике Србије за оба зупчања по аутоматизму узиман датум добијен од Србијамарке (тадашње Југомарке): 25. јун 2007. Међутим чињеница је да Србијамарка никада у понуди није имала зупчање А друге групе (обичан папир), већ је нудила само зупчање С друге групе, које су пратили флуоресцентни крстићи на три позиције у табаку.

Зупчање А друге групе је било доступно само и искључиво на шалтерима Поште Србија, изван сваког могућег негативног утицаја „инвеститора".

До сада су се појавали два писма са овом марком употребљена у априлу и мају месецу 2007., што свакако доводи у сумњу до сада познати датум емитовања марке у овом зупчању, који је вероватно дат паушално. Датум емитовања који има смисла за ову марку је или датум штампања марке Застава Републике Србије (фебруар 2007.) или марке Ружа вендела (април 2007.). Теоретски је могуће да је марка Грб у другој групи штампана заједно са маркама које су емитоване у јануару 2007. Тачан датум није могуће утврдити обзиром да „SAP" систем није функционисао у том периоду. Једина могућност је провера употребе ове марке на писмима из овог периода. Зато је неопходно да каталози коригују датум емитовања на април 2007., док неки нови објекат са овом марком не укаже на употребу ове марке у првом кварталу 2007. године.

Слика 1 – употреба марке 152 II A на разгледници упућеној за иностранство (датум 10. април 2007.)

ФИЛАТЕЛИСТИЧКА КОЛЕКТАНЕА [8]

Писмо број 8

Београд, 1. VIII 1930

Драги г. Антићу,

Хвала вам на карти од 29. VII.

Г. de Smeth[11] ми је одговорио на моје писмо, доста опширно. Каже да му је већ била позната ствар са оним фалсификатом "С К" по једној белешци коју је објавио г. Филип[12], али не каже када и где.

Свакако вам је познато да је његова велика специјална збирка Србије на филат. изложби у Алжиру[13] одликована златном медаљом. Он сада чека још да буде објављен каталог велике међународне филат. изложбе "Iposta"[14], на којој ће по његовом мишљењу, бити изложене неке велике збирке српских марака, веће од његове.

После ће, каже, написати неке исправке о српским маркама за *L'Echo de la Timrologie*. И он је мишљења да то не треба још сада урадити.

[11] Smeth, Paul de. *Les Timbres de La Principauté de Serbie (1866 à 1880)*. Amiens: Yvert, 1927, 54p. (комент. приређивача)

[12] Philipp Kosack (1869 - 1938) немачки трговац маркама.

[13] Exposition Philatelique Internationale de L'Afrique du Nord, Alger, 3–11 May 1930 (комент. приређивача)

[14] the International Philatelic Exhibition (IPOSTA), held in Berlin from September 12 through September 21, 1930.

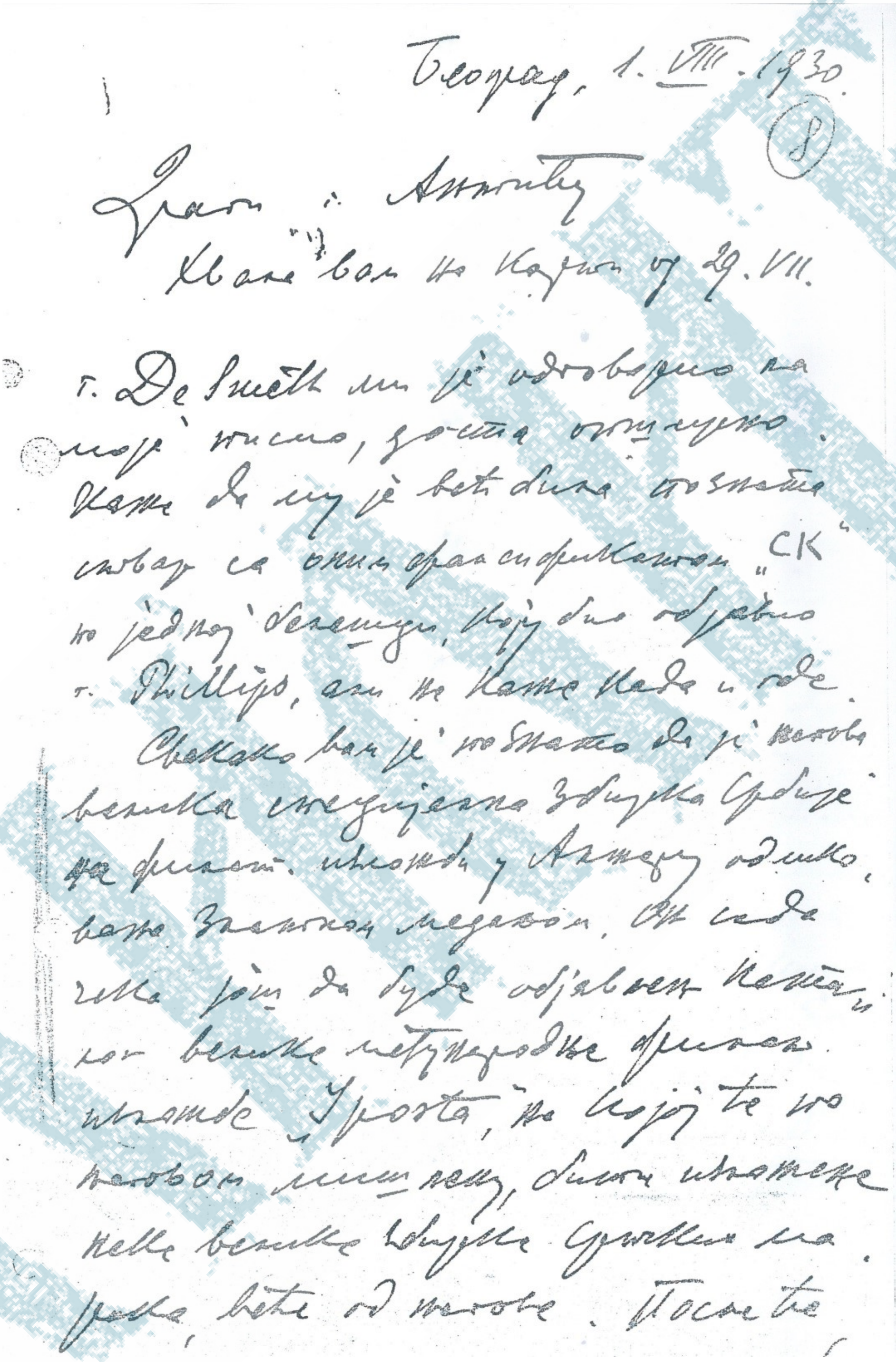

Београд, 1. VIII. 1930.

(8)

Драги г. Антићу

Хвала вам на Карти од 29. VII.

г. De Smeth ми је одговорио на
моје писмо, доста опширно.
Каже да му је већ била позната
ствар са оним фалсификатом "СК"
по једној белешци, коју био објавио
г. Phillips, али не каже када и где.
Свакако вам је познато да је његова
велика специјална збирка Србије
на филат. изложби у Антверпу одлико-
вана Златном медаљом. Он сада
чека још да буде објављен каталог
ове велике међународне филат.
изложбе Iposta, на којој ће по
његовом мишљењу, бити изложене
неке велике збирке српских ма-
рака, веће од његове. После ће

Сл. 1 Прва страница писма број 8

Ваш издавач филат. књижице Walshe[15] послао ми је Каталог међународне изложбе у Лондону 1906, на којој сам био први пут изложио моју спец. Збирку Србије, те ме подсетио на прошлост!

Из Каталога филателистичке литературе који сам од њега добио видим да има још чланака о српским маркама на енглеском језику, који ми нису били познати. Једино би можда био од интереса чланак од Ингрема, о маркама Кнеза Милана али не каже када је и коме часопису објављен. Само да не буде нешто као она књижица од O.C. Walshe-a – проста копија туђих редова.

Срдачно вас поздравља

(потпис Дероко)

Детаљ са изложбе ПТТ музеја Пошта у Великом рату

[15] Walshe, M. O'C. *The Obrenovich Stamps of Serbia (1866-1904)*. London: Published by "Stamp Collecting," at the Vallancy Press, Ltd., 1929, 36p.

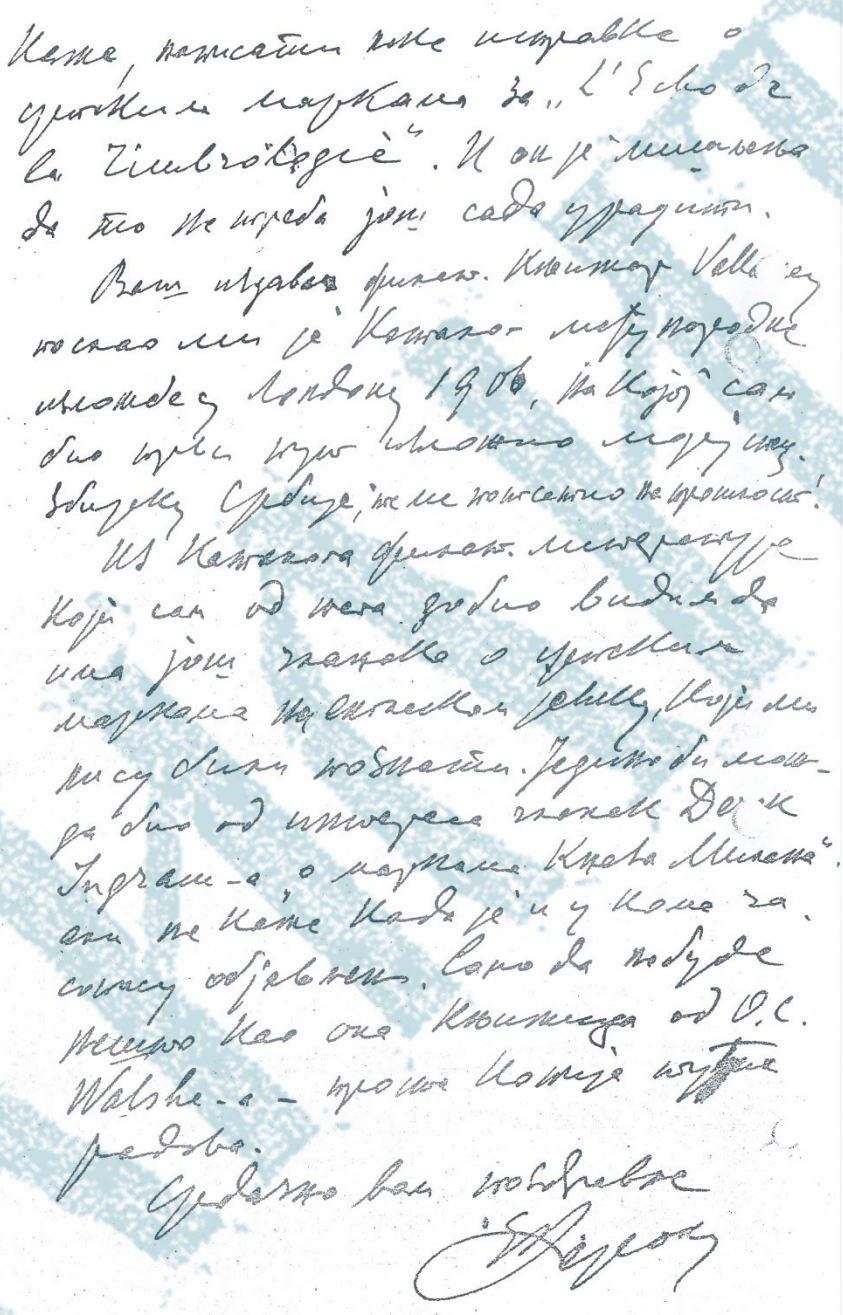

Сл. 2 Друга страница писма број 8

(Приредио В.Б.)

СРПСКЕ РЕДОВНЕ МАРКЕ 2006-2018

У циљу допуне Каталога српских поштански марака 2014., овом приликом дајемо потпуну систематизацију српских редовних марака за период 2006-2018, допуњену најновијим информацијама о тиражима које је уредништво Филателистичког гласника добило од Поште Србије.
Преглед је допуњен грубом реакцијом марака на деловање УВ лампе, а резултат је истраживања доступног материјала:

\+ реагује на УВ лампу (углавном беличаста рефлексија)
\- не реагује на УВ лампу (рефлексија слаба, непримета)

Застава Републике Србије – 16,50 дин

[151 I]

[151 II]

кат.бр.	датум:	зуп.	папир:	гума:	штампарија:	Михел	УВ	тираж:
151 I	30. VI 2006.	13 ¼	гладак	полусјајна	ZIN, 2006	145 A w	+	4 900 000
151 II *, **	10. II 2007.	13 ¼	обичан	без сјаја	ZIN, 2006	145 A v	-	

* марке II групе постоје у две различите варијанте боје.
** марке II групе је било могуће купити искључиво на шалтерима Поште „Србија".

Грб Републике Србије – 20 дин и помоћно издање 22/20

[152 I A]

[152 II A]

[152 II C]

[281]

кат.бр.	датум:	зуп.	папир:	гума:	штампарија:	Михел	УВ	тираж:
152 I A	30. VI 2006.	12 ½	гладак	полусјајна	ZIN, 2006	146 A w	+	31 950 000
152 II A *, **	2. IV 2007.	12 ½	обичан	без сјаја	ZIN, 2006	146 A v	-	
152 II C ***	25. VI 2007.	13 ¼	обичан	без сјаја	ZIN, 2006	146 C v	-	

* марке II групе (152 II A) постоје у две различите варијанте боје.
** марке II групе (152 II A) је било могуће купити искључиво на шалтерима Поште „Србија"
*** 152 II C F – три позиције шалтерског табака имају флуоросцентни нанос на крсту и оцилима (жуте боје)

Тип 1. – 2. поље (I ред), 35. поље (IV ред) и 79. поље (VIII ред).
Тип 2. – 12. поље (II ред), 45. поље (V ред) и 89. поље (IX ред).

281	28. I 2009.	13 ¼	обичан	без сјаја	Претисак: ФОРУМ	277	-	2 400 000
281 F – три позиције шалтерског табака имају флуоросцентни нанос на крсту и оцилима Претисак је урађен на табацима тип 1.								

Манастир Жича – 8 дин

[158 A]

[158 C]

кат.бр.	датум:	зуп.	папир:	гума:	штампарија:	Михел	УВ	тираж:
158 A *	7. X 2006.	12 ¼	обичан	без сјаја	ZIN, 2006	152 A	+ / -	1 169 000
158 C **, ***	2009.	13 ¼	обичан	без сјаја	ZIN, 2006	152 C	-	

* марке у зупчању A - 12 ¼ су уочене на две врсте папира:
папир који не реагује на УВ лампу
папир који реагује на УВ лампу благом беличастом рефлексијом

** марка у овом зупчању C(13 ¼) први пут је уочена почетком 2011. године на писмима која датирају из 2009. Услед недостатка података остало је отворено питање да ли је ова редовна марка имала при штампању у октобру 2006. одмах два зупчања или је у међувремену, за потребе поштанског саобраћаја ова марка други пут штампана и другачије зупчана.

** марке у зупчању C(13 ¼) - 158 C није било могуће купити у продавници Србијамарке (тада Југомарке) већ искључиво на шалтерима Поште „Србија"

Геогрина
0,50 дин

[172]

Пупавица
1 дин

[173]

Жељин
5 дин

[174]

Западна Морава
10 дин

[175]

кат.бр.	датум:	зуп.	папир:	гума:	штампарија:	Михел	УВ	тираж:
172	2. I 2007.	13 ¾	обичан	без сјаја	FORUM, 2007	166	+	1 000 000
173	2. I 2007.	13 ¾	обичан	без сјаја	FORUM, 2007	167	+	1 628 900
174	2. I 2007.	13 ¾	обичан	без сјаја	FORUM, 2007	168	+	1 280 000
175	2. I 2007.	13 ¾	обичан	без сјаја	FORUM, 2007	169	+	3 776 000

Гоч
13 дин

[176]

Златибор
33 дин

[177]

Копаоник
50 дин

[178]

Београд
100 дин

[179]

кат.бр.	датум:	зуп.	папир:	гума:	штампарија:	Михел	УВ	тираж:
176	2. I 2007.	13 ¼	обичан	без сјаја	ZIN, 2007	170	-	1 290 000
177	2. I 2007.	13 ¼	обичан	без сјаја	ZIN, 2007	171	+	1 892 000
178	2. I 2007.	13 ¼	обичан	без сјаја	ZIN, 2007	172	+	1 030 000
179	2. I 2007.	13 ¼	обичан	без сјаја	ZIN, 2007	173	-	800 000

Пупавица - 40 дин

[193]

кат.бр.	датум:	зуп.	папир:	гума:	штампарија:	Михел	УВ	тираж:
193	2. IV 2007.	13 ¾	обичан	без сјаја	ZIN, 2007	187	-	1 600 000

Колан са копчом - 11 дин

[279 I]

[279 II]

[279 III]

[279 IV]

[279 V]

[279 VI]

[279 VII]

кат.бр.	датум:	зуп.	папир:	гума:	штампарија:	Михел	УВ	тираж:
279 I	28. I 2009.	13 ¾	гладак	полусјајна	FORUM, 2009	273 I	-	2 670 000
279 II	9. XII 2010.	13 ¼	гладак	сјајна	ZIN, 2010	378 I	+	4 800 000
279 III	12. X 2012.	13 ¾	гладак	полусјајна	ФОРУМ, 2012	273 II	-	1 500 000
279 IV	18. IV 2013.	13 ¾	гладак	полусјајна	ФОРУМ, 2013	273 III	-	2 895 000
279 V	20. X 2015.	13 ¼	обичан	сјајна	ЗИН, 2015	378 II	-	1 500 000
279 VI	17. XI 2017.	13 ¾	гладак	полусјајна	ФОРУМ, 2017	273 IV	-	300 000
279 VII	20. III 2018.	13 ¾	гладак	полусјајна	ФОРУМ, 2018	273 V	-	300 000

Прстен столоват - 22 дин

[280 I]

[280 II]

[280 III]

кат.бр.	датум:	зуп.	папир:	гума:	штампарија:	Михел	УВ	тираж:
280 I	28. I 2009.	13 ¾	гладак	полусјајна	FORUM, 2009	274	-	8 850 000
280 II	11. XI 2010.	13 ¼	обичан	мат	ZIN, 2010	379 w	-	3 700 000
280 III	9. XII 2010.	13 ¼	гладак	сјајна	ZIN, 2010	379 v	+	3 000 000
** марке III групе (280 III) није било могуће купити у продавници Србијамарке већ искључиво на шалтерима Поште „Србија"								

Женски појас - 44 дин

[282]

кат.бр.	датум:	зуп.	папир:	гума:	штампарија:	Михел	УВ	тираж:
282	28. I 2009.	13 ¾	гладак	полусјајна	FORUM, 2009	275	-	1 090 000

Калемегдан – 55 дин

[283 I]

[283 II]

кат.бр.	датум:	зуп.	папир:	гума:	штампарија:	Михел	УВ	тираж:
283 I	28. I 2009.	13 ¾	гладак	полусјајна	FORUM, 2009	276 I	-	270 000
283 II	10. IV 2013.	13 ¾	гладак	полусјајна	ФОРУМ, 2013	276 II	-	200 000

Авалски торањ – 44 дин

[394 I]

[394 II]

кат.бр.	датум:	зуп.	папир:	гума:	штампарија:	Михел	УВ	тираж:
394 I	15. II 2011.	13 ¼	гладак	сјајна	ZIN, 2011	390 I	+	1 000 000
394 II	10. IV 2013.	13 ¼	гладак	сјајна	ЗИН, 2013	390 II	+	500 000

Дигитална Србија - 22 дин

[434 I]

[434 II]

[434 III]

кат.бр.	датум:	зуп.	папир:	гума:	штампарија:	Михел	УВ	тираж:
434 I	13. VII 2011.	13 ¾	гладак	полусјајна	ФОРУМ, 2011	430 I	-	19 000 000
434 II	13. VII 2012.	13 ¾	гладак	сјајна	ФОРУМ, 2011	-	+	1 000 000
434 III	10. II 2013.	13 ¾	гладак	полусјајна	ФОРУМ, 2013	430 II	-	12 200 000

Дигитална телевизија - 50 дин

[481]

кат.бр.	датум:	зуп.	папир:	гума:	штампарија:	Михел	УВ	тираж:
481	4. X 2012.	13 ¾	гладак	полусјајна	ФОРУМ, 2012	477	-	300 000

Електронске комуникације - 1 дин

[552 I]

[552 II]

кат.бр.	датум:	зуп.	папир:	гума:	штампарија:	Михел	УВ	тираж:
552 I	1. IV 2014.	13 ¼	гладак	полусјајна	ЗИН, 2014	548 v	-	8 100 000
552 II	10. XI 2015.	13 ¼	обичан	сјајна	ЗИН, 2014	548 w	-	1 000 000

Милева Марић Ајнштајн - 23 дин

[553 I]

[553 II]

[553 III]

[553 IV]

[553 V]

[553 VI]

кат.бр.	датум:	зуп.	папир:	гума:	штампарија:	Михел	УВ	тираж:
553 I	1. IV 2014.	13 ¼	гладак	полусјајна	ЗИН, 2014	549 I v	-	11 500 000
553 II	20. X 2015.	13 ¼	обичан	сјајна	ЗИН, 2014	549 I w	-	4 500 000
553 III	3. III 2016.	13 ¼	гладак	полусјајна	ЗИН, 2016	549 II v	+	4 400 000
553 IV	6. IX 2016.	13 ¾	гладак	полусјајна	ФОРУМ, 2016	549 III v	-	6 000 000
553 V	6. II 2017.	13 ¾	гладак	полусјајна	ФОРУМ, 2017	549 IV v	-	9 200 000
553 VI	20. III 2018.	13 ¾	гладак	полусјајна	ФОРУМ, 2018	549 V v	-	2 000 000

Књаз Милош - 35 дин

[279 I]

[279 II]

[279 III]

[279 IV]

кат.бр.	датум:	зуп.	папир:	гума:	штампарија:	Михел	УВ	тираж:
623 I	3. VIII 2015.	13 ¼	гладак	полусјајна	ЗИН, 2015	619 I	-	1 000 000
623 II	6. IX 2016.	13 ¾	гладак	полусјајна	ФОРУМ, 2016	619 II	-	600 000
623 III	6. II 2017.	13 ¾	гладак	полусјајна	ФОРУМ, 2017	619 III	-	1 300 000
623 IV	20. III 2018.	13 ¾	гладак	полусјајна	ФОРУМ, 2018	619 IV	-	500 000

Војвода Степа

8 дин

[790]

Војвода Мишић

10 дин

[791]

Милунка Савић

46 дин

[792]

Надежда Петровић

50 дин

[793]

Михаило Пупин

100 дин

[794]

кат.бр.	датум:	зуп.	папир:	гума:	штампарија:	Михел	УВ	тираж:
790	20. III 2018.	13 ¾	гладак	полусјајна	ФОРУМ, 2018	786	-	200 000
791	20. III 2018.	13 ¾	гладак	полусјајна	ФОРУМ, 2018	787	-	200 000
792	20. III 2018.	13 ¾	гладак	полусјајна	ФОРУМ, 2018	788	-	200 000
793	20. III 2018.	13 ¼	гладак	полусјајна	ФОРУМ, 2018	789	-	200 000
794	20. III 2018.	13 ¼	гладак	полусјајна	ФОРУМ, 2018	790	-	200 000

Приредио ВМ

Преглед персонализованих поштанских марака издатих у 2018. (до 15. октобра 2018.)

Сви подаци су објављени на основу информација добијених од корисника и уз њихову изричиту сагласност.

151. БЕОГРАДСКИ САЈАМ

[151]

Датум уговора: 27.02.2018.
Тираж: 1025

152. ЖЕНСКИ ЦЕНТАР УЖИЦЕ

[152]

Датум уговора: 10.04.2018.
Тираж: 200

153. DELHAIZE GROUP СРБИЈА

[153]

Датум уговора: 17.04.2018.
Тираж: 2000

154. САВЕТ АТЕСТАТОРА при СФС

[154]

Датум уговора: 16.05.2018.
Тираж: 200

155. ОПШТИНА АПАТИН 2018

[155]

Датум уговора: 25.05.2018.
Тираж: 450

напомена: 21. марка у табаку има ознаку цртача Јакше Влаховића; „JB“

156. ОПШТИНА ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ

[156]

Датум уговора: 16.08.2018.

157. ЖЕНСКИ ЦЕНТАР УЖИЦЕ

[157]

Датум уговора: 27.08.2018.
Тираж: 1025

158. САВЕЗ ТЕМПЛАРА СРБИЈЕ

[158]

Датум уговора: 20.09.2018.
Тираж: 4000

Тираж: 300

159. САВЕЗ ФИЛАТЕЛИСТА СРБИЈЕ

[159]

Датум уговора: 03.10.2018.
Тираж: 1025

160. FEMPLATZ ПАНЧЕВО

[160]

Датум уговора: 15.10.2018.
Тираж: 1025

Приредио ВМ

Последња вест

Утврђивање цена резервисаних поштанских услуга у међународном поштанском саобраћају ("Службени гласник РС", број 96 од 11. децембра 2018. – ступа на снагу 19. децембра 2018.)

Промењен је само део важеће тарифе од 1. априла 2014.:

Руковање препорученом пошиљком: 200,00
Руковање вредносним писмом: 250,00
– за сваких 65 SDR или део од 65 SDR озн. вредности: 100,00
Руковање повратницом: 120,00

Преглед издања Поште „Србија“ у периоду септембар 2018. - новембар 2018.

Датум	Кат. број	Назив	Табак	тираж	КПД	МК
14. IX 2018.	828	600. година од подизања манастира Манасија 23 дин. –	(5x5) 20+5	25 000	1	1
15. IX 2018.	829 830	Заједничко издање Србија – Индија: 70 година дипломатских односа 70 дин. – Никола Тесла 70 дин. – Свами Вивекананда	(3x4) 8+4	65 000 65 000	1	
28. IX 2018.	831	Радост Европе 70 дин. – дечји цртеж	(3x5) 8+7	25 000	1	
02. X 2018.	832	Дан марке 23 дин. – радиограм * на 17-тој потицији у табаку се налази скривени знак цртача	(5x5) 25	25 000	1	
16. X 2018.	833 834	Божић 23 дин. – 100 дин. –	(5x5) 25	215 000 100 000	1	
19. X 2018.	835 836 837	Сакрална архитектура Јевреја у Србији 23 дин. – Синагога у Београду 23 дин. – Синагога у Новом Саду 23 дин. – Синагога у Суботици	(3x3) 9	45 000 45 000 45 000	1	
01. XI 2018.	838 839 840 841 842 843 Карнет 9	Ослобођење Србије у Великом рату од стране заједничке француско – српске војске 23 дин. – Војвода Степа Степановић 23 дин. – Генерал Франше д'Епере 23 дин. – Војвода Живојин Мишић 23 дин. – Улазак француског генерала Огиста Шарла Транијеа у ослобођено Прокупље 23 дин. – Војвода Петар Бојовић 23 дин. – Генерал Пол Проспер Анри	(2x3) 6	15 000	2	

09. XI 2018.	844 845 846 847 848 849 Карнет 10	100 година од завршетка Великог рата Велики лекари Великог рата 23 дин. – Проф. др Војислав Ј. Субботић 23 дин. – Др Вилијам Хантер 23 дин. – Др Милош Ђ. Поповић 23 дин. – Др Едвард Рајан 23 дин. – Проф. др Михаило Мика Петровић 23 дин. – Проф. др Лудвик Хиршфелд	(2x3) 6	15 000	3	
23. XI 2018.	850 Блок 24	100. годишњица присаједињења војвођанских области Краљевини Србији 100 дин. – Велика народна скупштина у Новом Саду 25. новембра 1918, Анастас Боцарић, уље на платну, 1927.	1	15 000	1	
27. XI 2018.	851	150 година од изградње храма Светих цара Константина и царице Јелене у Црвеној Јабуци код Власотинца 23 дин. –	(5x5) 24+1	25 000	1	
03. XII 2018.	852	Међународни дан особа са инвалидитетом 23 дин. –	(2x5) 10	25 000	1	
04. XII 2018.	853 854	Крсна слава 23 дин. – Свети Стефан 23 дин. – Свети Јован	(5x2) 10	25 000 25 000	2	
05. XII 2018.	855 856 857 858 859 860	Албум сећања на наше претке из Првог светског рата 23 дин. – 23 дин. – 23 дин. – 23 дин. – 23 дин. – 23 дин. –	(3x3) 6+3	25 000 25 000 25 000 25 000 25 000 25 000	2	

Преглед доплатних марака у периоду септембар 2018. - новембар 2018.

Датум	Кат. број	Назив	Табак	Тираж	Период употребе
01. X 2018.	82	Дечја недеља	(10x10) 100	-	01. X 2018. - 07. X 2018.

приредио УС

МОТИВИ РЕДОВНИХ ИЗДАЊА ПОШТАНСКИХ МАРАКА И ВРЕДНОСНИЦА 2019

НИКОЛА ТЕСЛА

МИХАЈЛО ПУПИН

МИЛУТИН МИЛАНКОВИЋ

МАНАСТИР ЖИЧА

БЕЗБЕДНОСТ ДЕЦЕ НА ИНТЕРНЕТУ

ДЕБЕЛА КОКА

КАНТАРИОН

ЛАВАНДА

ВОДОПИЈА

ПЛАН ИЗДАВАЊА ПРИГОДНИХ ПОШТАНСКИХ МАРАКА И ВРЕДНОСНИЦА 2019

1. Лунарни хороскоп - Година Свиње;
2. Васкрс;
3. 150 година од рођења Махатме Гандија;
4. Флора;
5. 50 година Радио Београда 202;
6. 100 година Удружења драмских уметника Србије;
7. Великани српског глумишта: Велимир Бата Живојиновић, Љубиша Самарџић, Мира Ступица, Слободан Алигрудић, Предраг Пепи Лаковић, Соња Савић, Милорад Мандић Манда и Небојша Глоговац.
8. Градови Србије: Зрењанин и Панчево.
9. Заштићене животињске врсте;
10. Уметничка игра у Србији: Мага Магазиновић, Смиљана Мандукић, Јованка Бјегојевић и Душанка Сифниос
11. Европа - Националне птице;
12. Музејски експонати: 175 година Народног музеја у Београду;
13. 800 година аутокефалности српске цркве;
14. Наука: Јеленко Михаиловић и Светолика Стевановића
15. Љубичевске коњичке игре;
16. Европска заштита природе;
17. Туризам у Србији;
18. Дечја марка;
19. 800 година манастира Милешева;
20. Радост Европе;
21. 100 година „Гимназије Јан Колар са домом ученика" - Бачки Петровац;
22. Дан марке;
23. Божић;
24. Уметност: Душан Јанковић, Зора Петровић, Иван Радовић, Ристо Стијовић и Анри Матис,
25. Знамените личности Србије: Слободан Јовановић, Милоје Васић, Александар Дероко,
26. 75 година недељног листа „Јединство";
27. Крсна слава.

ИЗЛОЖБА У ПТТ МУЗЕЈУ

У просторијама ПТТ музеја у Београду је 13.12.2018. свечано је отворена изложба чехословачких поштанских марака из периода од 1918.г. до краја трајања заједничке државе 1993.г. У својим говорима су се амбасадорка Словачке у Србији Дагмар Репчекова и амбасадор Чешке Томаш Кухта захвалили Пошти Србије и Поштанском музеју на сјајној сарадњи И истакли велику предусретљивост филателиста из Србије и Словачке који су омогућили да се прикаже више од 2000 различитих марака. Изложба ће бити отворена до половине јануара следеће године.

Приредио СДЈ

FÊTES DE LA VICTOIRE

Détachement de l'Armée Serbe.

L'H
Paris